

Normativní smlouvy

Charakter smluv :

- 1) dvoustranné ujednání = právní úkon
- 2) normativní = pramen práva

Druhy :

- 1) vnitrostátní / kolektivní smlouvy/
- 2) mezinárodně-právní

Kolektivní smlouvy

Povaha :

1/ dvoustranného právního úkonu – běžná smlouva

2/ pramen práva (zejm. práva pracovního)

Definice – dvoustranný právní úkon uzavíraný mezi zaměstnavatelem (jejich organizací) a odborovým orgánem (příslušným vyšším odborovým orgánem)

Typy:

A /podnikové smlouvy –nižší

B/ kolektivní smlouvy vyššího stupně

Nejsou mezi nimi stanoveny vzájemné vztahy

Obsah KS :

1/ ujednání , kt. mají normativní charakter a zakládají práva a povinnosti jednotlivých pracovníků – dovolená, mzdové otázky /**normativní části**/

2/ ujednání , kt. zakládají práva a povinnosti smluvních stran – způsob projednávání připomínek k KS / **obligační části**/

3/ konkrétní závazky stran / poskytnutí místnosti/ neb proklamativní ujednání / **proklamativní část** /

Neplatnost kolektivní smlouvy:

- odporuje právním předpisům
- upraví nároky v menším rozsahu než KS vyšší
- zaručuje vyšší mzdové nároky než KS vyšší

KS se týkají nejčastěji – délky pracovní doby, dovolené, přestávek a překážek v práci, hromadného pracovního volna, mzdového systému

Mezinárodní smlouvy

Dohoda mezi subjekty mezinár. práva, kterou se zakládají mění a ruší jejich vzájemná práva a závazky.

Subjekty – svrchované státy (plná svrchovanost = ius contrahendi)

- mezinárodní organizace (rozsah zmocnění)
- polosuverénní jednotky -povstalci

Názvy

- **úmluva** /o smluvním právu obvykle *mnohostranná* /
- **smlouva** / dvou neb mnohostranná O nešíření jaderných zbr
- **charta** /významná mnohostranná =OSN /
- **dohoda** / obvykle nevýznamná vládní /
- **protokol** / spíše upravující otázky mez. smlouvy-změnu
- **ujednání** / o zrušení vízové povinnosti/
- **statut** / typické pro sml sjednávající mezinárodní orgány neb org.- Statut soudního dvora

Druhy smluv

a) podle **formy**

- a 1) písemné a ústní (zjednodušené)
- a 2) veřejné a tajné
- a 3) v plné formě (oprávněný orgán, autentifikace textu, ratifikace a i vyhlášení)
- a 4) úroveň sjednání (prezidentské, vládní, rezortní)
- a 5) jedna smluvní text, založené na několika práv. dokumentech (výměna nót,dopisů, na sebe navazující deklarace stran)

B) dle **počtu smluvních** stran

- dvoustranné / bilaterární /
- vícestranné /plurilaterární /
- mnohostranné /multilaterární/, unilaterární
- universální, oblastní, regionální

C) dle možnosti přistoupení

- a) Uzavřené – zejm. dvoustranné týkající se práv a závazků stran
- b) otevřené – zejm. právo tvorné a mnohostranné B-Kellog pakt
- c) polootevřené/zavřené/- přístup je vázán na podmínky, souhlas

D) obsahu smlouvy

- a) politické – bezpečnost stran
- b) hospodářské – hosp. technická, kulturní a sociální spolupráce
- c) rovné
- d) nerovné
- e) právo tvorné obsahují obecné právní normy
- f) kontraktualní strany si stanoví zvláštní práva a povinnosti
- g) s plněním jednorázovým (vytýčení hranic), opakujícím se (dopravní celní)

E) doba trvání

- a) krátkodobé
- b) dlouhodobé
- c) časově neomezené
- d) preliminární
- e) definitivní

Text – preambule, kapitoly, oddíly, protokolární články, datum podpisu a podpisy signatářů

Registrace a publikace mez. smluv

Státy mají dle Charty povinnost registrovat Sekretariátu, pod sankcí nemožnosti jejich uplatnění před orgány OSN

Státy samy publikují

ČR : Sbírka zákonů a mezinárodních smluv

Ústava ČR

Čl.10

Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.

Čl.10a

(1) Mezinárodní smlouvou mohou být některé pravomoci orgánů České republiky přeneseny na mezinárodní organizaci nebo instituci.

(2) K ratifikaci mezinárodní smlouvy uvedené v odstavci 1 je třeba souhlasu Parlamentu, nestanoví-li ústavní zákon, že k ratifikaci je třeba souhlasu daného v referendu.

Čl.10b

(1) Vláda pravidelně a předem informuje Parlament o otázkách souvisejících se závazky vyplývajícími z členství České republiky v mezinárodní organizaci nebo instituci uvedené v čl. 10a.

(2) Komory Parlamentu se vyjadřují k připravovaným rozhodnutím takové mezinárodní organizace nebo instituce způsobem, který stanoví jejich jednací řády.

(3) Zákon o zásadách jednání a styku obou komor mezi sebou, jakož i navenek, může svěřit výkon působnosti komor podle odstavce 2 společnému orgánu komor.

Čl.49

K ratifikaci mezinárodních smluv

- a) upravujících práva a povinnosti osob,
- b) spojeneckých, mírových a jiných politických,
- c) z nichž vzniká členství České republiky v mezinárodní organizaci,
- d) hospodářských, jež jsou všeobecné povahy,
- e) o dalších věcech, jejichž úprava je vyhrazena zákonu, je třeba souhlasu obou komor Parlamentu.

Právo Evropské unie

Specifický původ

a) Primární prameny práva EU:

- Zřizovací smlouvy (Mezi zakládajícími státy)
- Smlouva o založení ES (Římské smlouvy)
- Smlouva o EU (Maastrichtská)
- Novelizační smlouvy (Amsterodamská, Niceská)
- Smlouvy o přístupu (naše: 2003)

Problematika návrhu Ústavní smlouvy

b) Sekundární prameny práva EU:

- Nařízení (přímé a přednostní uplatnění)
- Směrnice (požadují vnesení určitého standardu do vnitrostátních práv)
- Rozhodnutí Evropského soudního dvora (určeny konkrétním subjektům, často mají dosah normativní)
- Doporučení, stanoviska (nezávazné, nepřímý význam)

Jde o právní akty orgánů EU (ES), které mají podobný charakter jako vnitrostátní právní akty, jde o tzv. 1. pilíř (acquis communautaire)

Akty 2. pilíře: Společné strategie, společné postoje, spíše smluvní ráz

Akty 3. pilíře: různá rozhodnutí, rámcová rozhodnutí

(2. a 3. pilíř obsahuje zejména problematiku společné zahraniční politiky, obrany, spolupráce v justičních věcech apod.)